

KS. WOJCIECH TUROWSKI

SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI NAUKOWEJ STOWARZYSZENIA HOMILETÓW POLSKICH W PIEKARACH ŚLĄSKICH, 15-17 WRZEŚNIA 2024R.

Dnia 15 września, kolacją o godz. 18.00 rozpoczęło się spotkanie homiletów w Piekarach Śląskich. Po wspólnym posiłku zwiedzaliśmy Muzeum Diecezjalne przy sanktuarium. Dzień zakończyliśmy Apelem piekarskim w Bazylice przed obrazem Matki Bożej Sprawiedliwości i Miłości Społecznej.

Dnia 16 września, w poniedziałek, w I dzień sympozjum spotkanie rozpoczęliśmy Mszą św. godz. 7.00 w Bazylice, której przewodniczył abp Józef Kupny. Po śniadaniu, o godz. 9.00 rozpoczęła się I sesja. Słowo wstępne wygłosił przewodniczący SHP ks. prof. Henryk Sławiński. Przywitał zgromadzonych i wprowadził w temat sympozjum, który brzmiał: „Nauka społeczna Kościoła w przepowiadaniu słowa Bożego”.

W I sesji wygłoszono siedem następujących referatów: Abp Józef Kupny – *Zagadnienia społeczne w posłudze przepowiadania*. Ks. prof. Stanisław Dyk – *Misterium Chrystusa jako paradygmat homilijnego przepowiadania kwestii społecznych*. Ks. dr hab. Rafał Kowalski, *Polityka na ambonie. Co mówią kaznodzieje, co słyszą wierni?* Ks. prof. Henryk Sławiński, *Głosimy Ewangelię życia*. O. dr hab. Sebastian Wiśniewski OMI, *Implikacje homilijne motywu „Ecclesia Militans” w tekstach liturgicznych Mszału Rzymskiego dla diecezji polskich*. Ks. prof. Witold Ostafiński, *Czy Bóg kocha gejów i lesbijki? Kaznodzieja wobec próby przebudowy moralnego porządku społecznego*. Ks. prof. Leszek Szewczyk, *Troska o środowisko naturalne zadaniem ambony*.

Postulowano, żeby w tworzeniu homilii obok egzegezy biblijnej uwzględnić egzegezę społeczną tekstu i słuchaczy, co za tym idzie potrzeba dobrej aktualizacji spraw czym żyją słuchacze. Innym, słusznym wnioskiem było, iż struktury społeczne odnawia się przez przeobcowienie

każdego, kto tworzy struktury społeczne – nie rezygnować z elementów etycznych w przepowiadaniu. Kontekst społeczny zawiera sama liturgia, dlatego należy wspierać uczestników w lepszym przeżyciu celebrowanego misterium. W dyskusji, homiliści doszli do wniosku, że istnieje permanentna potrzeba formowania społeczeństwo na temat nauki społecznej Kościoła, gdyż z badań słuchaczy homilii wiele spraw poruszanych w kazaniach jest przez słuchaczy uważana za politykę, choć tak naprawdę nią nie jest. Wciąż jest aktualne głosić Ewangelię życia, radości życia (dobrą nowinę) przy uwzględnianiu „ciemnej” (złej nowiny) strony życia ludzkiego. Wezwaniem problematycznym-społecznym jest kultura LGBT. Prelegent postulował, aby nie „barykadować się”, „krytykować odmieńców”, nie pogardzać a afirmować życie, ojcostwo, macierzyństwo, ważny jest tu język i ton wypowiedzi. Więcej mówić o Bogu Stworzycielu i geniuszu stworzenia człowieka. Na czasie wybrzmiał postulat o wychowywanie do ekologii integralnej przez kształtowanie człowieczeństwa. Nie ma ekologii, bez właściwej antropologii.

W II sesji wygłoszono dwa referaty: O. dr Tomasz Krzesik, *Społeczna rola parafii polonijnych na przykładzie duszpasterstwa w Kanadzie* i Ks. dr Michał Mraczek, *Przemiany religijne i społeczne w obrębie parafii jako wyzwanie dla postęgu przepowiadania na przykładzie badań przeprowadzonych w Archidiecezji Wrocławskiej*.

Prelegent uświadomił, że parafia na emigracji jest zaczątkiem relacji społecznych, pełni rolę ośrodka życia religijno-społecznego. Charakteryzuje ją integracyjność, opieka nad słabiej sobie radzącym; funkcja edukacyjna, kulturowa i patriotyczna. Zaprezentowano najnowsze badania religijności Polaków, co było interesujące, i nie aż tak pesymistyczne.

Po wspólnym obiedzie, o godz. 14.15 mieliśmy wyjazd do kopalni Guido i „Podziemny Spacer Górniczy”.

Wieczorem przed kolacją odbyło się walne wyborcze zebranie SHP. Stowarzyszenie Homiletów Polskich podczas walnego zebrania, wybrało ponownie jako swojego przewodniczącego ks. prof. dra hab. Henryka Sławińskiego. Do zarządu zostali ponadto wybrani: ks. prof. US dr hab. Andrzej Draguła, ks. prof. dr hab. Stanisław Dyk, ks. prof. UPJPII dr hab. Witold Ostafiński i o. dr hab. Sebastian Wiśniewski OMI. Przewodniczącym komisji rewizyjnej został ks. prof. UAM dr hab. Maciej Szczepaniak, a członkami tejże komisji zostali ks. dr Sławomir Płusa i ks. dr Bartłomiej Kuźnik. Stowarzyszenie uhonorowało medalem „Zasłużony dla homiletyki polskiej” ks. prof. dra hab. Leszka Szewczyka. Spotkanie zakończyło się kolacją.

Wtorek, 17 września, to drugi dzień symposium. O godz. 7.00 została odprawiona Msza św. w Domu „Nazaret”, której przewodniczył i wygłosił homilię ks. abp Adrian Galbas, metropolita górnośląski.

W I sesji wygłoszono pięć referatów. Ks. prof. Andrzej Draguła, *Homilia jako teologia publiczna*; Ks. dr Jerzy Swędrowski, *Prawo do dóbr kultury*; O. dr Stanisław Kyc OSB, *Reguła św. Benedykta z Nursji w służbie rozwiązywania konfliktów społecznych*. Ks. dr hab. Jan Klimek, *Destygmatyzacja chorých psychicznie jako problem społeczny*. Ks. dr Marcin Cholewa, *Ochrona dziecka w przekazie kaznodziejskim*

Wnioski: Ważny jest kontekst czasu i miejsca, ale i kontekst powstania homilii. Chodzi o czas i miejsce. Z dialogu z Boga z Biblii i Boga u słuchaczy rodzi się przepowiadanie. Ks. Draguła zwrócił uwagę, że żyjemy w czasach gdzie istnieje dualizm empiryczny: prawdy naukowej i prawdy teologicznej. W zakresie spraw społecznych mieści się kultura szeroko rozumiana. Prawo do dóbr kultury jest jednym z podstawowych praw człowieka. Kultura pośredniczy w aspekcie zbawienia. Kultura uświadamia o związku kim jest człowiek. Ciekawe wystąpieniem miał benedyktyn o rozwiązywaniu konfliktów przez zastosowanie reguły św. Benedykta a w niej samoświadomość, cierpliwość, głęboka znajomość Psalmów, duchowe ojcostwo i braterstwo. Reguły te mogą być społecznymi tematami na homilię. Zwrócono uwagę na współczesny język homilii, aby nie stygmatyzować i wykluczać.

Po krótkiej przerwie na kawę rozpoczęła się II sesja, drugiego dnia obrad wystąpienie miał ks. prof. Maciej Szczepaniak, *Nowe technologie medialne a głoszenie Ewangelii*. Ks. dr Tomasz Bierzyński, *Sztuczna inteligencja wyzwaniem dla przepowiadania słowa Bożego*. Ks. dr Marcin Dera, *Problematyka transhumanizmu w przepowiadaniu*. Ks. dr Damian Chrzanowski *Stanowisko Biskupów Konferencji Episkopatu USA*.

Nowe technologie i związana z nią frazeologia zastosowana w homilii opublikowanych w wybranych homiliach „Biblioteki Kaznodziejskiej” była kanwą referatu homilisty z Poznania. Interesujący był referat o sztucznej inteligencji, która niesie ciekawe możliwości, ale i poważne zagrożenia co do autentyczności, problemu żywego słowa i ochrona własnej tożsamości. Filozoficznie brzmiały referat o transhumanizmie był pouczeniem, ale i przestrzeżeniem przez utraceniem realności, etyczności idei i ich następstw, w postaci redefinicji człowieka, co jest sprzeczne z naturą ludzką i niezgodne z teologią chrześcijańską. Prelegent postawił słuszne pytanie: Jak głosiciel słowa Bożego wobec takich spraw? I krótko odpowiedziała:

Powinien właściwie reagować. zaproponował aby słuchaczom przypominać pozytywną naukę o godności człowieka i o Stwórcy; ukazywać integralną wizję człowieka. Końcowy referat to zapoznanie z nauczaniem społecznym biskupów USA w listach pasterskich i komunikatach episkopatu.